

страна е билъ и правъ въ това, защото е нѣмалъ никакъвъ външенъ видъ, никаква прѣдставителность: облѣченъ по цивилному, той, по лице и осанка, приличалъ като на нѣкой староврѣмски търговецъ — тужаринъ. Когато му се е случвало да присѣдствува — отъ далече, разбира се — при нѣкое сражение, той се е криелъ задъ здравъ брустверъ или задъ нѣкоя спасителна гѣнка на мѣстността! — Войника не го е познавалъ; слѣдъ Шипка, той все така щателно е избѣгвалъ отъ собственитѣ си войници, както и отъ рускитѣ куршуми! Рѣдко е можелъ човѣкъ да го види на конь: той е трепералъ отъ ѣздата. Той е наричалъ себе си «муширъ» (отъ турската дума: Мюширъ, което значи Маршалъ), а никога не е намѣрилъ за достойно да се обърне съ нѣщо къмъ своитѣ подчинени, отъ които той не е билъ способенъ нищо да добие. Съ своето глупаво-високомѣрно мълчание, той е смущавалъ младежъта, сплашвалъ я е вмѣсто да я подбодри и да въздигне духа у всички. Ако този човѣкъ би могаль енергично да дѣйствува и добръ да маневрира въ послѣдния периодъ на тази война, то той би станаль знаменитъ! защото, пакъ ще повторя, нашитѣ шанси на успѣхъ бѣха право пропорционални на разхвърленостъта и на изтощението на противника! Прѣзъ всичката тази война, ние нито веднажъ не бѣхме така близки къмъ побѣдата както сега, а главнокомандующия не е билъ никога така далечъ отъ възможността да се воспользува отъ прѣкрасния случай! Той нито е мислилъ за това, а неговитѣ приятели — понеже и сега още той има нѣколцина такива — казвать, че е трѣбвало да се отстъпва, защото войскитѣ не могли да издържатъ по-нататакъ!

Но, толкозъ повече! Именно за това, че като сж се намирали разпрѣснато ту-тукъ, ту-тамъ, — войскитѣ,